

Gabriel Boroi

Mirela Stancu

Fișe de procedură civilă

Ediția a 3-a, revizuită și adăugită

Editura
Stamangiu
2025

CUPRINS

FIȘA NR. 1. NOȚIUNEA, FAZELE ȘI ETAPELE PROCESULUI CIVIL. NORMELE DE DREPT PROCESUAL CIVIL	1
I. NOȚIUNEA, FAZELE ȘI ETAPELE PROCESULUI CIVIL	1
II. NORMELE DE DREPT PROCESUAL CIVIL	2
1. Noțiune	2
2. Clasificare	2
3. Aplicarea în timp a normelor de procedură	6
4. Aplicarea în spațiu a normelor de procedură	8
FIȘA NR. 2. PRINCIPIILE PROCESULUI CIVIL	9
I. CONSIDERAȚII GENERALE	9
II. DREPTUL LA UN PROCES ECHITABIL, ÎN TERMEN OPTIM ȘI PREVIZIBIL	9
1. Reglementare	9
2. Garanțiile dreptului la un proces echitabil	10
2.1. Dreptul la o instanță	10
2.2. Instanță stabilită de lege, independentă și imparțială	11
2.3. Judecata cauzei într-un termen optim și previzibil	12
2.4. Alte garanții	12
III. PRINCIPIUL DISPONIBILITĂȚII	13
1. Reglementare, conținut și domeniul de aplicare	13
2. Formele de manifestare a disponibilității în procesul civil	13
2.1. Dreptul persoanei interesate de a porni sau nu procesul civil	13
2.2. Dreptul părților de a determina cadrul procesual	14
2.3. Dreptul părților de a pune capăt procesului prin acte de dispoziție	18
IV. PRINCIPIUL CONTRADICTORIALITĂȚII	19
1. Reglementare, conținut și domeniul de aplicare	19
2. Aspectele contradictorialității	20
V. ROLUL JUDECĂTORULUI ÎN AFLAREA ADEVĂRULUI	23
1. Reglementare	23
2. Aspectele rolului activ al judecătorului	23
3. Îndatoririle legale ale judecătorului privind primirea și soluționarea cererilor	30
4. Consecințele neexercitării rolului activ al judecătorului. Corelația cu alte principii ale procesului civil	31
VI. PRINCIPIUL LEGALITĂȚII	31
VII. PRINCIPIUL EGALITĂȚII	32
VIII. DREPTUL LA APĂRARE	33

VI CUPRINS

IX. PRINCIPIUL ORALITĂȚII DEZBATERILOR _____	34
X. PRINCIPIUL PUBLICITĂȚII _____	35
XI. PRINCIPIUL CONTINUITĂȚII _____	37
XII. PRINCIPIUL NEMIJLOCIRII _____	38
XIII. PRINCIPIUL BUNEI-CREDINȚE _____	39
XIV. LIMBA DESFĂȘURĂRII PROCESULUI _____	40
FIȘA NR. 3. ACȚIUNEA CIVILĂ _____	41
I. NOȚIUNEA ȘI TRĂSĂTURILE ACȚIUNII CIVILE _____	41
II. CONDIȚIILE DE EXERCITARE A ACȚIUNII CIVILE _____	41
1. Considerații introductive _____	41
2. Formularea unei pretenții _____	42
3. Interesul _____	44
4. Capacitatea procesuală _____	46
5. Calitatea procesuală _____	53
III. CLASIFICAREA CERERILOR ÎN JUSTIȚIE _____	63
FIȘA NR. 4. PARTICIPANȚII LA PROCESUL CIVIL _____	73
I. INSTANȚA _____	73
1. Compunerea și constituirea instanței _____	73
1.1. Considerații introductive _____	73
1.2. Regulile de compunere a instanței _____	75
1.3. Dispoziții legale referitoare la constituirea instanței _____	78
2. Incidentele procedurale privind compunerea sau constituirea instanței _____	78
2.1. Incompatibilitatea _____	78
2.1.1. Considerații introductive _____	78
2.1.2. Cazurile de incompatibilitate absolută _____	79
2.1.3. Cazurile de incompatibilitate relativă _____	85
2.1.4. Abținerea și recuzarea _____	89
II. PĂRȚILE ÎN PROCESUL CIVIL _____	98
1. Considerații introductive _____	98
2. Coparticiparea procesuală _____	103
3. Participarea (intervenția) terților la judecată _____	109
3.1. Considerații introductive _____	109
3.2. Intervenția voluntară principală _____	112
3.2.1. Noțiune. Trăsături. Admisibilitate _____	112
3.2.2. Condiții de formă și termenul de formulare _____	114
3.2.3. Analiza admisibilității în principiu a cererii de intervenție voluntară principală _____	117

3.2.4. Poziția procesuală a intervenientului voluntar principal. Procedura de judecată a cererii de intervenție voluntară principală _____	121
3.2.5. Soluțiile care pot fi pronunțate cu privire la cererea de intervenție voluntară principală _____	123
3.3. Intervenția voluntară accesorie _____	124
3.3.1. Noțiune. Trăsături. Admisibilitate _____	124
3.3.2. Condiții de formă și termenul de formulare _____	126
3.3.3. Analiza admisibilității în principiu a cererii de intervenție voluntară accesorie _____	127
3.3.4. Poziția procesuală a intervenientului voluntar accesoriu. Procedura de judecată a cererii de intervenție voluntară accesorie _____	130
3.3.5. Soluțiile care pot fi pronunțate cu privire la cererea de intervenție voluntară accesorie _____	132
3.4. Chemarea în judecată a altei persoane _____	134
3.4.1. Noțiune și trăsături _____	134
3.4.2. Condiții și termenul de formulare _____	135
3.4.3. Analiza admisibilității în principiu a cererii de chemare în judecată a altor persoane _____	139
3.4.4. Poziția procesuală a terțului chemat în judecată. Procedura de judecată a cererii de chemare în judecată a altor persoane _____	141
3.4.5. Soluțiile care pot fi pronunțate cu privire la cererea de chemare în judecată a altor persoane _____	143
3.5. Chemarea în garanție _____	144
3.5.1. Noțiune. Trăsături. Admisibilitate _____	144
3.5.2. Condiții și termenul de formulare _____	146
3.5.3. Analiza admisibilității în principiu a cererii de chemare în garanție _____	147
3.5.4. Poziția procesuală a terțului chemat în garanție. Procedura de judecată a cererii de chemare în garanție _____	150
3.5.5. Soluțiile care pot fi pronunțate cu privire la cererea de chemare în garanție _____	152
3.5.6. Exercițarea căilor de atac de reformare împotriva hotărârii prin care au fost soluționate împreună cererea de chemare în garanție și cererea principală _____	153
3.6. Arătarea titularului dreptului _____	155
3.6.1. Noțiune și trăsături _____	155
3.6.2. Condiții și termenul de formulare _____	155
3.6.3. Analiza admisibilității în principiu a cererii de arătare a titularului dreptului _____	157

3.6.4. Poziția procesuală a terțului arătat ca titular al dreptului. Procedura de judecată și soluțiile care pot fi pronunțate cu privire la cererea de arătare a titularului dreptului _____	159
3.7. Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane _____	160
4. Reprezentarea convențională a părților în procesul civil _____	165
4.1. Noțiune. Felurile reprezentării părților în procesul civil _____	165
4.2. Reprezentarea convențională a persoanelor fizice _____	166
4.3. Reprezentarea convențională a persoanelor juridice _____	170
4.4. Sancțiunea în cazul nejustificării (lipsei dovezii) calității de reprezentant convențional _____	171
5. Participarea Ministerului Public în procesul civil _____	172
FIȘA NR. 5. COMPETENȚA _____	177
I. NOȚIUNE ȘI REGLEMENTARE _____	177
II. CLASIFICAREA COMPETENȚEI _____	178
III. COMPETENȚA GENERALĂ A INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI _____	179
1. Principiul stabilirii competenței generale a instanțelor judecătorești _____	179
2. Competența în materia controlului de constituționalitate _____	180
3. Competența în materia contenciosului administrativ _____	183
3.1. Competența instanțelor judecătorești de drept comun de contencios administrativ _____	184
3.2. Competența instanțelor judecătorești speciale de contencios administrativ _____	190
3.3. Competența instanțelor judecătorești de a controla soluțiile unor jurisdicții speciale administrative _____	191
4. Competența în materia litigiilor de muncă _____	192
5. Competența în materia exercitării drepturilor și îndatoririlor părintești _____	194
6. Delimitarea competenței instanțelor judecătorești de cea a notarului public _____	195
IV. COMPETENȚA MATERIALĂ _____	198
1. Considerații generale _____	198
2. Competența materială a judecătoriei _____	199
3. Competența materială a tribunalului _____	210
4. Competența materială a curții de apel _____	220
5. Competența materială a Înaltei Curți de Casație și Justiție _____	223
6. Determinarea competenței materiale după valoarea obiectului cererii _____	226
6.1. Regula generală aplicabilă _____	226
6.2. Determinarea valorii obiectului cererii _____	227

6.3. Determinarea instanței competente după valoarea obiectului cererii în cazul cererilor cu mai multe capete de cerere sau cu pluralitate de părți _____	232
V. COMPETENȚA TERITORIALĂ _____	234
1. Considerații generale _____	234
2. Competența teritorială de drept comun _____	234
3. Competența teritorială alternativă (facultativă) _____	238
3.1. Considerații introductive _____	238
3.2. Cazurile de competență teritorială alternativă _____	239
4. Competența teritorială exclusivă (excepțională) _____	251
4.1. Considerații generale _____	251
4.2. Cazurile de competență teritorială exclusivă _____	253
4.2.1. Cazurile de competență teritorială exclusivă în litigiile privitoare la bunuri sau la alte drepturi de care părțile pot să dispună _____	253
4.2.2. Cazurile de competență teritorială exclusivă în litigiile care nu sunt privitoare la bunuri sau la alte drepturi de care părțile pot să dispună _____	259
4.2.3. Alte cazuri de competență teritorială exclusivă _____	262
VI. ÎNTINDEREA COMPETENȚEI INSTANȚEI SESIZATE _____	263
1. Competența instanței sesizate de reclamant în privința excepțiilor și apărărilor invocate în cursul procesului _____	263
2. Competența instanței sesizate prin cererea principală în privința incidentelor procedurale _____	265
3. Prorogarea de competență _____	266
3.1. Noțiune și clasificare _____	266
3.2. Prorogarea legală de competență _____	267
3.3. Prorogarea judecătorească de competență _____	274
3.4. Prorogarea convențională (voluntară) de competență _____	280
VII. MIJLOACELE PROCEDURALE DE INVOCARE A NECOMPETENȚEI _____	282
1. Invocarea necompetenței în cursul judecății în fața instanței a cărei competență se contestă _____	282
1.1. Excepția de necompetență _____	282
1.2. Conflictul de competență _____	288
2. Invocarea necompetenței în căile de atac _____	291
FIȘA NR. 6. ACTELE DE PROCEDURĂ _____	294
I. DEFINIȚII _____	294
II. CLASIFICAREA ACTELOR DE PROCEDURĂ _____	294
III. CONDIȚIILE LEGALE PENTRU ÎNDEPLINIREA VALABILĂ A ACTELOR DE PROCEDURĂ _____	296
1. Condițiile generale pentru îndeplinirea actelor de procedură _____	296

2. Condițiile generale privind cererile în justiție _____	297
IV. NULITATEA ACTELOR DE PROCEDURĂ CIVILĂ _____	303
1. Definiție _____	303
2. Clasificare _____	303
3. Cazurile de nulitate _____	306
3.1. Cazurile de nulitate condiționată (de vătămare) _____	306
3.2. Cazurile de nulitate necondiționată (de vătămare) _____	308
4. Invocarea nulității actelor de procedură _____	311
5. Efectele nulității actelor de procedură _____	316
FIȘA NR. 7. CITAREA ȘI COMUNICAREA ACTELOR DE PROCEDURĂ _____	318
I. REGULA CITĂRII PĂRȚILOR ÎN PROCESUL CIVIL _____	318
II. CITAȚIA _____	322
III. PERSOANELE CARE URMEAZĂ A FI CITATE ȘI LOCUL CITĂRII _____	325
1. Persoanele care se citează în procesul civil _____	325
2. Locul citării _____	325
2.1. Locul citării pentru persoanele juridice _____	325
2.2. Locul citării pentru persoanele fizice _____	327
2.3. Alegerea de domiciliu în vederea citării și comunicării altor acte de procedură și citarea la căsuța poștală _____	330
2.4. Schimbarea locului citării în cursul procesului _____	331
2.5. Citarea prin publicitate _____	332
IV. ORGANELE COMPETENTE ȘI MODALITĂȚILE DE COMUNICARE _____	334
V. ÎNMÂNAREA CITAȚIEI ȘI A ALTOR ACTE DE PROCEDURĂ _____	339
1. Termenul de comunicare a citației _____	339
2. Locul unde se face înmânarea citației și a altor acte de procedură _____	340
3. Procedura de comunicare a citației și a altor acte de procedură _____	342
3.1. Comunicarea efectuată prin agent procedural sau alt salariat al instanței, prin poștă, prin intermediul executorului judecătoresc sau prin intermediul unui serviciu de curierat rapid _____	342
3.2. Comunicarea efectuată prin telefax, poștă electronică sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia _____	345
3.3. Data la care procedura de citare sau de comunicare se socotește îndeplinită _____	346
3.4. Proba îndeplinirii procedurii de comunicare a citației sau a altui act de procedură _____	347
VI. VERIFICAREA PROCEDURII DE COMUNICARE A ACTELOR DE PROCEDURĂ _____	348
VII. INVOCAREA ȘI ÎNLĂTURAREA NEREGULARITĂȚILOR PRIVIND CITAREA _____	350

FIȘA NR. 8. TERMENELE PROCEDURALE	353
I. DEFINIȚIE	353
II. CLASIFICARE	353
III. CALCULUL TERMENELOR PROCEDURALE	355
1. Durata termenelor procedurale	355
2. Întreruperea și suspendarea termenelor procedurale	358
3. Regulile de calcul al termenelor procedurale	360
IV. DECĂDEREA	364
V. REPUNEREA ÎN TERMEN	367
FIȘA NR. 9. ETAPA SCRISĂ LA JUDECATA ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ	371
I. NOȚIUNE ȘI CARACTERISTICI	371
II. CEREREA DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ	371
1. Noțiune. Corelația cu acțiunea civilă	371
2. Cuprinsul (elementele intrinseci) cererii de chemare în judecată	372
3. Sancțiunile aplicabile în cazul lipsei elementelor (intrinseci) ale cererii de chemare în judecată	380
3.1. Sancțiunile aplicabile în cazul lipsei elementelor prevăzute de art. 196 alin. (1) C.proc.civ. (elementele esențiale ale cererii de chemare în judecată)	380
3.2. Sancțiunile aplicabile în cazul lipsei celorlalte elemente intrinseci ale cererii de chemare în judecată	382
4. Condițiile (elementele) extrinseci cererii de chemare în judecată	383
4.1. Procedurile prealabile sesizării instanței	383
4.2. Taxele judiciare de timbru	386
4.2.1. Considerații generale	386
4.2.2. Modul de stabilire a taxelor judiciare de timbru	390
4.2.3. Plata taxelor judiciare de timbru	396
4.2.4. Acordarea ajutorului public judiciar (facilităților la plata taxelor judiciare de timbru) persoanelor fizice și persoanelor juridice fără scop lucrativ	406
4.2.5. Acordarea facilităților la plata taxelor judiciare de timbru persoanelor juridice	418
5. Introducerea cererii de chemare în judecată	420
6. Procedura (verificării și) regularizării cererii de chemare în judecată	422
6.1. Considerații generale	422
6.2. Domeniul de aplicare	422
6.3. Competența efectuării procedurii regularizării. Cerințele verificate de instanță în procedura regularizării	424

6.4. Anularea cererii de chemare în judecată în cadrul procedurii regularizării _____	426
6.4.1. Condițiile în care intervine anularea cererii de chemare în judecată _____	426
6.4.2. Cerințele pentru neîndeplinirea cărora intervine sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată în procedura regularizării _____	427
6.4.3. Cerințele pentru neîndeplinirea cărora nu intervine sancțiunea anulării cererii de chemare în judecată în procedura regularizării _____	429
6.4.4. Aplicarea sancțiunii anulării cererii de chemare în judecată în procedura regularizării. Reguli procedurale _____	431
6.5. Actele procesuale de dispoziție în procedura regularizării _____	434
7. Fixarea primului termen de judecată și măsurile pentru pregătirea judecătii _____	434
7.1. Comunicarea actelor de procedură părților _____	434
7.2. Fixarea primului termen de judecată _____	435
7.3. Măsuri pentru pregătirea judecătii _____	436
8. Efectele introducerii cererii de chemare în judecată _____	438
III. ÎNTÂMPINAREA _____	444
1. Noțiune. Caracterul obligatoriu al întâmpinării _____	444
2. Cuprinsul întâmpinării _____	444
3. Depunerea întâmpinării _____	446
IV. CEREREA RECONVENȚIONALĂ _____	448
1. Noțiune și caractere juridice _____	448
2. Condiții de admisibilitate _____	450
3. Cuprinsul și forma cererii reconvenționale _____	452
4. Depunerea și comunicarea cererii reconvenționale _____	453
5. Procedura de soluționare a cererii reconvenționale _____	455
V. MĂSURILE ASIGURĂTORII _____	457
1. Noțiune și categorii _____	457
2. Sechestrul asigurator _____	457
2.1. Noțiune și condiții de înființare _____	457
2.2. Procedura de înființare a sechestrului asigurator _____	459
2.3. Aducerea la îndeplinire a măsurii sechestrului asigurator _____	461
2.4. Ridicarea și desființarea de drept a sechestrului asigurator _____	462
3. Poprirea asiguratorie _____	463
4. Sechestrul judiciar _____	465
4.1. Noțiune și condiții de înființare _____	465
4.2. Procedura de înființare a sechestrului judiciar _____	466
4.3. Aducerea la îndeplinire a măsurii sechestrului judiciar _____	468
4.4. Desființarea de drept a sechestrului judiciar _____	468

VI. MĂSURI PROVIZORII ÎN MATERIA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ _____	469
FIȘA NR. 10. ETAPA CERCETĂRII PROCESULUI _____	473
I. NOȚIUNE. REGLEMENTARE. DEBUTUL ȘI TERMINAREA ETAPEI CERCETĂRII PROCESULUI _____	473
II. REGULI GENERALE APLICABILE ÎN CADRUL ETAPEI CERCETĂRII PROCESULUI _____	474
III. ȘEDINȚA DE JUDECATĂ _____	478
1. Pregătirea ședinței de judecată _____	478
2. Desfășurarea ședinței de judecată _____	480
IV. PRIMUL TERMEN DE JUDECATĂ (LA CARE PĂRȚILE SUNT LEGAL CITATE) _____	486
V. ÎNCHEIERILE DE ȘEDINȚĂ _____	492
FIȘA NR. 11. EXCEPȚIILE PROCESUALE _____	500
I. NOȚIUNEA DE APĂRARE ÎN PROCESUL CIVIL. APĂRĂRILE DE FOND _____	500
II. DEFINIȚIA ȘI CARACTERISTICILE EXCEPȚIILOR PROCESUALE _____	501
III. CLASIFICAREA EXCEPȚIILOR PROCESUALE _____	502
IV. INVOCAREA EXCEPȚIILOR PROCESUALE (ABSOLUTE ȘI RELATIVE) _____	504
V. CONSIDERAȚII REFERITOARE LA INADMISIBILITĂȚI _____	508
VI. PROCEDURA DE SOLUȚIONARE A EXCEPȚIILOR PROCESUALE _____	508
FIȘA NR. 12. PROBELE ÎN PROCESUL CIVIL _____	515
I. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND PROBELE _____	515
1. Noțiunea și importanța probelor. Sediul materiei _____	515
2. Subiectul probei _____	515
3. Obiectul probei _____	516
4. Sarcina probei _____	520
5. Reguli comune referitoare la admisibilitatea, administrarea și aprecierea probelor _____	522
5.1. Admisibilitatea probelor _____	522
5.2. Administrarea probelor _____	523
5.3. Aprecierea probelor _____	532
6. Convențiile asupra probelor _____	532
7. Asigurarea probelor _____	534
II. PROBA PRIN ÎNSCRISURI _____	538
1. Noțiune și clasificare _____	538
2. Înscrierile autentice _____	541
2.1. Noțiune și condiții _____	541
2.2. Forța probantă a înscrisului autentic. Nulitatea și conversiunea înscrisului autentic _____	543

3. Înscrierile sub semnătură privată _____	545
3.1. Noțiuni _____	545
3.2. Condiții _____	545
3.3. Forța probantă a înscrisului sub semnătură privată _____	549
4. Înscrierile pe suport informatic și înscrisurile în formă electronică _____	553
4.1. Înscrierile pe suport informatic _____	553
4.2. Înscrierile în formă electronică _____	554
5. Alte înscrisuri _____	558
6. Administrarea probei prin înscrisuri _____	561
6.1. Depunerea (prezentarea) înscrisurilor în fața instanței _____	561
6.2. Procedura verificării înscrisurilor _____	564
6.3. Procedura falsului _____	567
III. PROBA CU MARTORI (PRIN DECLARAȚIILE MARTORILOR) _____	572
1. Noțiunile de martor și de declarație de martor _____	572
2. Admisibilitatea probei cu martori _____	573
2.1. Admisibilitatea probării cu martori a faptelor juridice <i>stricto sensu</i> _____	573
2.2. Admisibilitatea probării cu martori a actelor juridice _____	575
2.3. Administrarea probei cu martori _____	580
IV. PROBA PRIN RAPORTUL DE EXPERTIZĂ _____	587
1. Noțiunile de expertiză și de raport de expertiză _____	587
2. Admisibilitatea probei prin raportul de expertiză _____	587
3. Administrarea probei prin raportul de expertiză _____	589
V. MIJLOACELE MATERIALE DE PROBĂ _____	597
1. Noțiunea de mijloc material de probă _____	597
2. Admisibilitatea probei cu mijloacele materiale de probă _____	598
3. Administrarea probei cu mijloacele materiale de probă _____	601
VI. CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI _____	603
VII. MĂRTURISIREA _____	604
1. Noțiunea, natura juridică și caracterele mărturisirii _____	604
2. Felurile mărturisirii _____	606
3. Admisibilitatea mărturisirii _____	609
4. Administrarea mărturisirii judiciare provocate. Interogatoriul _____	610
VIII. PREZUMȚIILE _____	614
1. Noțiunea și clasificarea prezumțiilor _____	614
2. Prezumțiile legale _____	615
3. Prezumțiile judiciare (simple) _____	618
FIȘA NR. 13. INCIDENTE PROCEDURALE CARE POT APĂREA ÎN CURSUL JUDECĂȚII _____	619
I. SUSPENDAREA JUDECĂȚII _____	619
1. Noțiunea și felurile suspendării _____	619

2. Suspendarea voluntară _____	619
3. Suspendarea de drept _____	622
4. Suspendarea facultativă _____	626
5. Procedura și efectele suspendării _____	631
6. Redeschiderea judecății (repunerea pe rol) _____	633
II. PERIMAREA _____	638
1. Noțiune și natură juridică. Domeniul de aplicare al perimării _____	638
2. Condițiile perimării _____	639
3. Procedura de constatare a perimării _____	644
4. Efectele perimării _____	647
5. Perimarea instanței _____	649
FIȘA NR. 14. ACTELE PROCESUALE DE DISPOZIȚIE ALE PĂRȚILOR _____	650
I. CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE _____	650
II. DESISTAREA _____	651
1. Renunțarea la judecată _____	651
1.1. Noțiune. Felurile renunțării la judecată _____	651
1.2. Condiții de formă _____	652
1.3. Momentul până la care poate interveni renunțarea la judecată _____	653
1.4. Actul de procedură prin care instanța ia act de renunțarea la judecată _____	654
1.5. Efectele renunțării la judecată _____	656
2. Renunțarea la dreptul subiectiv pretins _____	657
2.1. Noțiune _____	657
2.2. Condiții de formă _____	658
2.3. Momentul până la care poate interveni renunțarea la dreptul subiectiv _____	658
2.4. Actul de procedură prin care instanța ia act de renunțarea la dreptul subiectiv _____	658
2.5. Efectele renunțării la dreptul subiectiv _____	659
III. ACHIESAREA _____	660
1. Achiesarea pârâtului la pretențiile reclamantului _____	660
2. Achiesarea la hotărârea pronunțată _____	662
IV. TRANZACȚIA JUDICIARĂ _____	665
FIȘA NR. 15. ETAPA DEZBATERILOR ÎN FOND _____	671
I. CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE _____	671
II. ÎNCHIDEREA CERCETĂRII PROCESULUI ȘI TRECEREA LA ETAPA DEZBATERILOR ÎN FOND _____	672
III. LOCUL DEZBATERILOR ÎN FOND _____	673
IV. DESFĂȘURAREA DEZBATERILOR ÎN FOND _____	673

FIȘA NR. 16. ETAPA DELIBERĂRII ȘI PRONUNȚĂRII HOTĂRĂRII	
JUDECĂTOREȘTI	675
I. DELIBERAREA	675
1. Noțiune și reglementare	675
2. Locul și momentul deliberării	675
3. Desfășurarea deliberării	676
4. Consemnarea rezultatului deliberării. Minuta	679
II. PRONUNȚAREA HOTĂRĂRII	683
FIȘA NR. 17. HOTĂRÂREA JUDECĂTOREASCĂ	684
I. NOȚIUNE	684
II. CLASIFICAREA HOTĂRĂRIILOR JUDECĂTOREȘTI	684
III. CONȚINUTUL HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI	687
IV. REDACTAREA ȘI SEMNAREA HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI	693
V. COMUNICAREA HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI	696
VI. TERMENUL DE GRAȚIE	698
VII. CHELTUIELILE DE JUDECATĂ	700
VIII. EFECTELE HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI	708
1. Efectele hotărării judecătorești între părțile din proces	708
1.1. Obligatoritatea (efectelor substanțiale ale) hotărării judecătorești	708
1.2. Autoritatea de lucru judecat	709
1.3. Puterea executorie a hotărării judecătorești. Executarea provizorie	717
2. Efectele hotărării judecătorești față de terți	720
IX. ÎNDREPTAREA HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI	721
X. LĂMURIREA HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI ȘI ÎNLĂTURAREA DISPOZIȚIILOR CONTRADICTORII	723
XI. COMPLETAREA HOTĂRĂRII JUDECĂTOREȘTI	726
FIȘA NR. 18. REGULILE GENERALE PRIVIND CĂILE DE ATAC	729
I. NOȚIUNEA ȘI CLASIFICAREA CĂILOR DE ATAC	729
1. Noțiunea de cale de atac	729
2. Clasificarea căilor de atac	730
II. REGULILE GENERALE PENTRU FOLOSIREA CĂILOR DE ATAC	732
1. Obiectul căilor de atac	732
2. Subiectele căilor de atac	734
3. Legalitatea căii de atac	735
4. Ordinea exercitării căilor de atac	740
5. Unicitatea căii de atac	741
III. TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU ÎN CĂILE DE ATAC	744

FIȘA NR. 19. APELUL	746
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI	746
II. FORMELE APELULUI	746
1. Apelul incident	747
2. Apelul provocat	749
III. OBIECTUL APELULUI	750
IV. SUBIECTELE APELULUI	753
V. INSTANȚA COMPETENTĂ	756
VI. TERMENUL DE APEL. TERMENUL DE EXERCITARE ȘI TERMENUL DE MOTIVARE	757
VII. CEREREA DE APEL	762
1. Cuprinsul cererii de apel	762
2. Efectele cererii de apel	768
2.1. Învestirea instanței	768
2.2. Efectul suspensiv de executare	769
2.3. Efectul devolutiv	769
3. Depunerea cererii de apel. Regularizarea cererii de apel. Pregătirea judecării apelului la instanța de apel	778
VIII. JUDECAREA APELULUI	780
IX. SOLUȚIONAREA APELULUI	784
1. Actul de procedură prin care se pronunță instanța	784
2. Soluțiile pe care le pronunță instanța de apel	785
FIȘA NR. 20. RECURSUL	794
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI	794
II. FORMELE RECURSULUI	795
III. OBIECTUL RECURSULUI	795
IV. SUBIECTELE RECURSULUI	800
V. MOTIVELE DE CASARE	801
1. Instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale	801
2. Hotărârea a fost pronunțată de un alt judecător decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului sau de un alt complet de judecată decât cel stabilit aleatoriu pentru soluționarea cauzei ori a cărui compunere a fost schimbată, cu încălcarea legii	802
3. Hotărârea a fost dată cu încălcarea competenței de ordine publică a altei instanțe, invocată în condițiile legii	804
4. Instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești	804
5. Instanța, prin hotărârea dată, a încălcat regulile de procedură a căror nerespectare atrage sancțiunea nulității	805
6. Hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază sau cuprinde motive contradictorii ori numai motive străine de natura cauzei	807
7. Hotărârea a fost dată cu încălcarea autorității de lucru judecat	809

XVIII CUPRINS

8. Hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material _____	810
VI. INSTANȚA COMPETENTĂ _____	812
VII. TERMENUL DE RECURS. TERMENUL DE EXERCITARE ȘI TERMENUL DE MOTIVARE _____	813
VIII. CEREREA DE RECURS _____	816
1. Cuprinsul cererii de recurs _____	816
2. Efectele cererii de recurs _____	823
3. Depunerea cererii de recurs. Regularizarea cererii de recurs. Pregătirea judecării recursului la instanța de recurs _____	824
IX. JUDECAREA RECUSULUI _____	827
X. SOLUȚIONAREA RECUSULUI _____	831
1. Actul de procedură prin care se pronunță instanța _____	831
2. Soluțiile pe care le pronunță instanța de recurs _____	832
XI. JUDECATA ÎN FOND DUPĂ CASARE _____	836
FIȘA NR. 21. CONTESTAȚIA ÎN ANULARE _____	842
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI. FELURI _____	842
II. CONTESTAȚIA ÎN ANULARE DE DREPT COMUN (OBIȘNUITĂ) _____	842
1. Motivul de contestație în anulare de drept comun (obișnuită) _____	842
2. Condițiile de admisibilitate a contestației în anulare de drept comun (obișnuite) _____	844
III. CONTESTAȚIA ÎN ANULARE SPECIALĂ _____	847
1. Condiția de admisibilitate a contestației în anulare speciale _____	847
2. Motivele de contestație în anulare specială _____	847
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ A CONTESTAȚIEI ÎN ANULARE _____	854
1. Subiectele contestației în anulare _____	854
2. Termenul de exercitare și termenul de motivare ale contestației în anulare _____	856
3. Sesizarea instanței _____	858
4. Procedura de judecată _____	859
5. Hotărârea prin care se soluționează contestația în anulare _____	861
FIȘA NR. 22. REVIZUIREA _____	864
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	864
II. OBIECTUL REVIZUIRII _____	864
III. MOTIVELE DE REVIZUIRE _____	867
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ A REVIZUIRII _____	885
1. Subiectele revizuirii _____	885
2. Termenele de exercitare și termenul de motivare ale revizuirii _____	886
3. Sesizarea instanței _____	890
4. Procedura de judecată _____	893

5. Hotărârea prin care se soluționează revizuirea _____	895
FIȘA NR. 23. RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII _____	900
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	900
II. OBIECTUL RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII ȘI LEGITIMAREA PROCESUALĂ ACTIVĂ _____	900
III. INSTANȚA COMPETENTĂ _____	901
IV. PROCEDURA DE SOLUȚIONARE _____	902
V. HOTĂRÂREA DATĂ ÎN RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII _____	904
FIȘA NR. 24. SESIZAREA ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE ÎN VEDEREA PRONUȚĂRII UNEI HOTĂRÂRI PREALABILE PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT _____	906
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	906
II. OBIECTUL SESIZĂRII ȘI LEGITIMAREA PROCESUALĂ ACTIVĂ _____	907
III. INSTANȚA COMPETENTĂ _____	910
IV. PROCEDURA DE SOLUȚIONARE _____	911
V. HOTĂRÂREA PREALABILĂ DE DEZLEGARE A UNOR CHESTIUNI DE DREPT _____	914
FIȘA NR. 25. CONTESTAȚIA PRIVIND TERGIVERSAREA PROCESULUI _____	916
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	916
II. MOTIVELE CONTESTAȚIEI PRIVIND TERGIVERSAREA PROCESULUI _____	916
III. SESIZAREA INSTANȚEI _____	920
IV. PROCEDURA DE SOLUȚIONARE _____	921
FIȘA NR. 26. PROCEDURA NECONTENCIOASĂ JUDICIARĂ _____	923
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	923
II. INSTANȚA COMPETENTĂ _____	923
III. CEREREA INTRODUCȚIVĂ DE INSTANȚĂ _____	924
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ _____	925
V. APLICAȚII ALE PROCEDURII NECONTENCIOASE _____	927
FIȘA NR. 27. PROCEDURA DIVORȚULUI _____	931
I. REGLEMENTARE _____	931
II. PROCEDURA JUDICIARĂ A DIVORȚULUI _____	931
1. Instanța competentă _____	931
2. Sesizarea instanței _____	933
3. Procedura de judecată _____	936
4. Hotărârea de divorț _____	944
5. Particularități în cazul divorțului prin acordul soților pe cale judiciară _____	947

III. DIVORȚUL PRIN ACORDUL SOȚILOR PE CALE ADMINISTRATIVĂ SAU PRIN PROCEDURĂ NOTARIALĂ _____	950
FIȘA NR. 28. PARTAJUL JUDICIAR _____	953
I. NOȚIUNEA ȘI FELURILE PARTAJULUI. REGLEMENTARE _____	953
II. PĂRȚILE ÎN PARTAJUL JUDICIAR _____	955
III. INSTANȚA COMPETENTĂ. CEREREA DE PARTAJ _____	956
1. Instanța competentă _____	956
2. Cererea de partaj _____	957
IV. PROCEDURA PARTAJULUI JUDICIAR _____	961
1. Particularități cu privire la procedura de judecată. Etapele partajului judiciar _____	961
2. Admiterea în principiu a cererii de partaj _____	962
3. Partajul propriu-zis _____	964
V. SOLUȚIILE PE CARE LE POATE PRONUNȚA INSTANȚA _____	969
FIȘA NR. 29. ORDONANȚA PREȘEDINȚIALĂ _____	973
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	973
II. CONDIȚII (SPECIALE) DE ADMISIBILITATE _____	973
III. SESIZAREA INSTANȚEI _____	977
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ _____	978
V. HOTĂRÂREA JUDECĂTOREASCĂ _____	980
VI. SFERA DE APLICARE A ORDONANȚEI PREȘEDINȚIALE _____	981
FIȘA NR. 30. PROCEDURA OFERTEI DE PLATĂ ȘI A CONSEMNAȚIUNII _____	989
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	989
II. CONDIȚII DE VALIDITATE _____	989
III. PROCEDURA OFERTEI DE PLATĂ _____	990
1. Oferta de plată prin intermediul executorului judecătoresc _____	990
2. Oferta de plată în fața instanței _____	993
IV. EFECTELE OFERTEI DE PLATĂ _____	994
FIȘA NR. 31. PROCEDURA ORDONANȚEI DE PLATĂ _____	995
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	995
II. CONDIȚII (SPECIALE) DE ADMISIBILITATE _____	995
III. SESIZAREA INSTANȚEI _____	998
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ _____	1000
V. HOTĂRÂREA JUDECĂTOREASCĂ _____	1001
VI. CEREREA ÎN ANULARE _____	1004

FIȘA NR. 32. PROCEDURA CU PRIVIRE LA CERERILE DE VALOARE

REDUSĂ	1007
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI	1007
II. CONDIȚII (SPECIALE) DE ADMISIBILITATE	1007
III. SESIZAREA INSTANȚEI	1009
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ	1010
V. HOTĂRÂREA JUDECĂTOREASCĂ	1013

FIȘA NR. 33. PROCEDURA EVACUĂRII DIN IMOBILELE FOLOSITE

SAU OCUPATE FĂRĂ DREPT	1015
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI	1015
II. CONDIȚII DE EXERCITARE	1015
III. SESIZAREA INSTANȚEI	1019
IV. PROCEDURA DE JUDECATĂ	1020
V. HOTĂRÂREA JUDECĂTOREASCĂ	1022
VI. MĂSURI SPECIALE PRIVIND FOLOSINȚA UNUI IMOBIL	1024

FIȘA NR. 34. ÎNSCRIEREA DREPTURILOR DOBÂNDITE ÎN TEMEIUL

UZUCAPIUNII	1026
I. SEDIUL MATERIEI. DOMENIUL DE APLICARE	1026
II. SESIZAREA INSTANȚEI	1027
III. PROCEDURA DE SOLUȚIONARE	1028
IV. ÎNSCRIEREA ÎN CARTEA FUNCİARĂ A DREPTULUI UZUCAPAT	1030

FIȘA NR. 35. CAUȚIUNEA JUDICIARĂ

I. NOȚIUNEA ȘI FELURILE CAUȚIUNII JUDICIARE. REGLEMENTARE	1032
II. CONSTITUIREA CAUȚIUNII JUDICIARE	1033
III. CAZURILE ȘI CUANTUMUL ÎN CARE TREBUIE CONSTITUITĂ CAUȚIUNEA JUDICIARĂ	1035
IV. PROCEDURA DE STABILIRE A CAUȚIUNII	1038
V. RESTITUIREA CAUȚIUNII JUDICIARE	1039

FIȘA NR. 36. PĂRȚILE ÎN FAZA EXECUTĂRII SILITE

I. CONDIȚIILE PENTRU A FI PARTE ÎN FAZA DE EXECUTARE SILITĂ	1041
1. Enumerare	1041
2. Creanța certă, lichidă și exigibilă	1041
3. Capacitatea procesuală	1046
4. Calitatea procesuală	1047
5. Interesul	1053
II. COPARTICIPAREA PROCESUALĂ ÎN FAZA DE EXECUTARE SILITĂ	1054
1. Considerații generale	1054

2. Intervenția altor creditori în cadrul urmăririi silită _____	1055
2.1. Condițiile în care pot interveni alți creditori în urmărirea silită _____	1055
2.2. Cererea de intervenție _____	1057
2.3. Procedura de intervenție _____	1057
2.4. Efectele intervenției altor creditori în urmărirea silită _____	1060
3. Concursul de executări silită. Conexarea executărilor _____	1061
III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR ÎN FAZA DE EXECUTARE SILITĂ _____	1063
IV. CHELTUIELILE DE EXECUTARE _____	1066
FIȘA NR. 37. EXECUTORUL JUDECĂTORESC. INSTANȚA DE EXECUTARE _____	1071
I. EXECUTORUL JUDECĂTORESC _____	1071
1. Monopolul exercitării activității de executare silită _____	1071
2. Rolul executorului judecătoresc în cadrul executării silită _____	1072
3. Competența executorului judecătoresc _____	1073
4. Recuzarea și abținerea executorului judecătoresc. Înlocuirea executorului judecătoresc _____	1076
5. Actele executorului judecătoresc _____	1078
II. INSTANȚA DE EXECUTARE _____	1081
FIȘA NR. 38. TITLURILE EXECUTORII _____	1084
I. NOȚIUNEA DE TITLU EXECUTORIU _____	1084
II. CATEGORIILE DE TITLURI EXECUTORII _____	1085
1. Hotărârile judecătorești și hotărârile emise de alte organe cu activitate jurisdicțională _____	1085
2. Titlurile executorii care nu sunt emise de organe cu activitate jurisdicțională _____	1089
FIȘA NR. 39. ÎNCUVIINȚAREA EXECUTĂRII SILITE ȘI ÎNȘTIINȚAREA PREALABILĂ A DEBITORULUI _____	1097
I. CEREREA DE EXECUTARE SILITĂ _____	1097
1. Conținut și efecte _____	1097
2. Sesizarea executorului judecătoresc _____	1098
II. PROCEDURA ÎNCUVIINȚĂRII EXECUTĂRII SILITE ÎN FAȚA INSTANȚEI DE EXECUTARE _____	1100
1. Sesizarea instanței de executare _____	1100
2. Soluționarea cererii de către instanța de executare _____	1101
III. ÎNȘTIINȚAREA DEBITORULUI _____	1104

FIȘA NR. 40. PRESCRIȚIA DREPTULUI DE A OBȚINE EXECUTAREA SILITĂ _____	1108
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI. CARACTERUL NORMELOR _____	1108
II. EFECTUL PRESCRIȚIEI DREPTULUI DE A OBȚINE EXECUTAREA SILITĂ _____	1108
III. TERMENELE DE PRESCRIȚIE A DREPTULUI DE A OBȚINE EXECUTAREA SILITĂ _____	1110
IV. CURSUL PRESCRIȚIEI DREPTULUI DE A OBȚINE EXECUTAREA SILITĂ _____	1112
1. Începutul prescripției dreptului de a obține executarea silită _____	1112
2. Suspendarea prescripției dreptului de a obține executarea silită _____	1113
3. Întreruperea prescripției dreptului de a obține executarea silită _____	1115
4. Împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a obține executarea silită _____	1117
V. REPUNEREA ÎN TERMENUL DE PRESCRIȚIE A DREPTULUI DE A OBȚINE EXECUTAREA SILITĂ _____	1118
 FIȘA NR. 41. PERIMAREA EXECUTĂRII SILITE _____	1120
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	1120
II. CONDIȚIILE PERIMĂRII EXECUTĂRII SILITE _____	1120
III. TERMENUL DE PERIMARE A EXECUTĂRII SILITE _____	1121
IV. PROCEDURA CONSTATĂRII PERIMĂRII EXECUTĂRII SILITE _____	1122
V. EFECTELE PERIMĂRII EXECUTĂRII SILITE _____	1123
VI. CAZURILE ÎN CARE NU SE APLICĂ PERIMAREA EXECUTĂRII SILITE _____	1123
 FIȘA NR. 42. OBIECTUL EXECUTĂRII SILITE _____	1125
I. NOȚIUNEA DE OBIECT AL EXECUTĂRII SILITE _____	1125
II. DELIMITAREA BUNURILOR URMĂRIBILE (SESIZABILE) DIN PATRIMONIUL DEBITORULUI _____	1125
1. Regula aplicabilă _____	1125
2. Bunurile exceptate de la urmărire _____	1125
III. ÎNTINDEREA URMĂRIRII SILITE _____	1132
 FIȘA NR. 43. CONTESTAȚIA LA EXECUTARE _____	1136
I. DEFINIȚIE. NATURĂ JURIDICĂ. SEDIUL MATERIEI _____	1136
II. FORMELE CONTESTAȚIEI LA EXECUTARE _____	1137
1. Contestația la executare propriu-zisă _____	1137
1.1. Obiectul contestației la executare propriu-zisă _____	1137
1.2. Apărările de fond în cadrul contestației la executare propriu-zise _____	1139
2. Contestația la titlu _____	1143
3. Contestația împotriva refuzului executorului judecătoresc _____	1145

III. INVOCAREA MOTIVELOR DE CONTESTAȚIE LA EXECUTARE _____	1145
IV. SUBIECTELE CONTESTAȚIEI LA EXECUTARE _____	1146
V. COMPETENȚA DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIEI LA EXECUTARE _____	1148
VI. TERMENUL DE EXERCITARE A CONTESTAȚIEI LA EXECUTARE _____	1149
VII. PROCEDURA DE JUDECATĂ A CONTESTAȚIEI LA EXECUTARE _____	1153
VIII. HOTĂRÂREA CU PRIVIRE LA CONTESTAȚIA LA EXECUTARE _____	1158
FIȘA NR. 44. ÎNTOARCEREA EXECUTĂRII _____	1161
I. DEFINIȚIE. SEDIUL MATERIEI _____	1161
II. MODALITĂȚILE DE ÎNTOARCERE A EXECUTĂRII _____	1162
III. PROCEDURA ÎNTOARCERII EXECUTĂRII _____	1163
FIȘA NR. 45. POPRIREA _____	1165
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	1165
II. SUBIECTELE POPRIRII _____	1166
III. OBIECTUL POPRIRII _____	1168
IV. PROCEDURA POPRIRII _____	1170
1. Încuviințarea executării prin poprire _____	1170
2. Înființarea popririi _____	1171
3. Executarea popririi. Obligațiile terțului poprit _____	1176
4. Validarea popririi _____	1178
4.1. Sesizarea instanței _____	1178
4.2. Termenul de formulare a cererii de validare a popririi _____	1179
4.3. Procedura de judecată _____	1180
4.4. Hotărârea pronunțată de instanța de validare _____	1181
V. CONTESTAȚIA LA POPRIRE _____	1182
VI. DESFIINȚAREA POPRIRII _____	1183
FIȘA NR. 46. EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI ȘI A ALTOR TITLURI EXECUTORII REFERITOARE LA MINORI _____	1185
I. NOȚIUNE. SEDIUL MATERIEI _____	1185
II. ÎNCUVIINȚAREA EXECUTĂRII SILITE. ÎNȘTIINȚAREA DEBITORULUI _____	1185
III. ADUCEREA LA ÎNDEPLINIRE A MĂSURILOR CU PRIVIRE LA MINOR _____	1186